

Sirdi sildošs romāns... Līdzīgi Agatas Kristi mis Mārplai, kura paliek neredzama, jo ir kundzīte gados, Molliju neviens nepamana viņas darba pienākumu dēļ. Nitas Prouzas aizraujošajos omulīgajos kriminālromānos tieši neredzamība piešķir superspējas to galvenajai varonei, un ieguvēji ir visi.

NPR

Mollija atgriežas romānā “Noslēpumainais viesis”, kas ir ne mazāk pievilcīgs kā “Istabene”. Autore tekstu papildinājusi ar nerātņiem jociņiem par kriminālromānu rakstīšanu, tomēr Mollijas balss ir galvenā un vēl aizvien aizkustina.

The New York Times

Mollija ir neparasts tēls – viņa ir intelīģenta, nesatricināmi godīga un īsts profesionālas istabenes iemiesojums –, un lasītāji noteikti izbaudīs apmešanos viesnīcā *Regency Grand*, lai izsekotu notikumiem un Mollijas varoņdarbiem.

BookPage

Brīnišķīgs baudījums no sākuma līdz pat beigām... Tiklīdz biju pierēģistrējusies viesnīcā *Regency Grand*, es vairs nevēlējos to pamest.

Dženija Džeksone, rakstniece

Mollija ir visapburošākā amatiere pēddzinēja mūsdienu literatūrā. Esiet gatavi aizrauties ar šo spridzīgo, āķīgo un omulīgo kriminālromānu, kas raisa arī sirsnīgus smieklus!

Kristīna Hārmela, rakstniece

“Noslēpumainais viesis” ir izklaidējošs kriminālromāns. Ja kādam patīk grāmatas, kurās galvenā uzmanība ir veltīta tieši varonei, tad šī ir domāta tieši jums! Mollija ir viena no unikālākajām personām, kāda sastapta ilgākā laikā, turklāt arī savādi mīļa. Izbaudiet šo grāmatu!

BookReporter

NITA PROSE

THE *Mystery*
GUEST

NITA PROUZA

Noslēpumainais

VIESIS

No angļu valodas tulkojusi
Laura Romanovska

821.111(71)-31
Pr 870

Nita Prose
THE MYSTERY GUEST

Copyright © 2024 Nita Prose Inc.
Cover design by HarperCollinsPublishers Ltd
Cover illustrations © Gail Armstrong/Illustration X

Nita Prouza
NOSLĒPUMAINAIS VIESIS

Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja VIJA KILBLOKA
Projekta vadītāja *Una Orinska*
Redaktore *Jana Boikova*
Korektores *Elīna Vēja, Evija Stikute*
Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*
Maketētāja *Egija Bļinova*
Vāka dizainu adaptējusi *Ilze Isaka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA,
K. Valdemāra ielā 6, Rīgā, LV-1010.
Red. nr. T-885.
Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā. Saskaņā ar Autortiesību likuma 69.¹ pantu persona ir arī mantiski atbildīga par visiem zaudējumiem un morālo kaitējumu, kuru tā radījusi ar autortiesību pārkāpšanu.

© Tulkojums latviešu valodā, Laura Romanovska, 2024
© Mākslinieciskais noformējums, literārā apdare, izdevums latviešu valodā,
Apgāds Zvaigzne ABC, 2024
ISBN 978-9934-32-786-5

Manam tēvam Polam

PROLOGS

Vecmamma reiz izstāstīja man pasaku par istabeni, žurku un karoti. Tā skanēja šādi.

Reiz dzīvoja kāda istabene, kas strādāja pilī pie bagātiem saimniekiem. Viņa uzkopa tiem namu. Viņa gatavoja tiem ēdienus. Viņa tos aptekalēja no galvas līdz papēžiem.

Kādu dienu, kad istabene pasniedza saviem saimniekiem sātīgu sautējumu, milēdija ar nicīgu vīpsnu aizrādīja, ka galdā nav viņas sudraba karotes. Istabene bija pārliecināta, ka nolika karoti līdzās milēdijas bļodiņai, taču paskatoties viņa pati savām acīm ieraudzīja, ka sudraba karotīte ir pazudusi.

Istabene pazemīgi atvainojās, taču ar to nebija mierā nedz milēdija, nedz arī lords, kurš nu nikni spēra zemes gaisā un nosauca istabeni par nožēlojamu zagli, kas čiepj viņu sudraba galda piederumus.

Istabene tika izraidīta no pils kā pēdējā noziedzniece, bet pirms tam viņai uz baltā priekšauta tika uzgāzts pašas rokām gatavotais sautējums, atstājot uz auduma apkaunojošu traipu, ko nebija iespējams iztīrīt.

Daudzus gadus pēc lorda un milēdijas nāves, ilgi pēc tam, kad mūsu nabaga nežēlastībā kritusi istabene bija devusies savā dzīvē, pils remontdarbiem tika nolīgti celtnieki, kas savulaik

*bija viņu pazinuši. Uzlauzuši ēdamzāles grīdu, viņi atsedza
midzeni ar izkaltušu žurkas ģindeni, bet tam blakus – vienu
sudraba karoti.*

1.

NODAĻA

Mana dārgā vecāmāte, saukta arī par vecmammu, visu mūžu nostrādāja par istabeni. Esmu sekojusi viņas pēdās. Tas ir tēlainās izteiksmes līdzeklis. Es nevarētu burtiski sekot viņas pēdās, jo tādu nav, vairs nav. Vecmamma nomira aptuveni pirms četriem gadiem, kad man bija divdesmit pieci (t. i., ceturtdaļa gadsimta), bet viņas soļošanai strauji tika pielikts punkts jau agrāk, kad viņa, man par dziļām bēdām, negaidīti sasirga.

Vārdu sakot: viņa ir mirusi. Pagalam, taču ne aizmirsta, mūžīgā piemiņā. Tagad manis pašas pēdas seko metaforiskiem soļiem, taču esmu pateicību parādā savai dārgajai nelaiķa vecmammai, jo tieši viņa padarīja mani par to, kas es esmu.

Vecmamma iemācīja man visu, ko zinu, piemēram, kā spodrināt sudrablietas, kā lasīt grāmatas un cilvēkus un kā pagatavot kārtīgu tējas tasi. Tieši pateicoties vecmammai, savā karjerā esmu kāpusi līdz istabenes amatam *Regency Grand* pieczvaigžņu viesnīcā, kas lepojas ar laikmetīgi izsmalcinātu eleganci un izmeklētu etiķeti. Ticiet man, es sāku no pašiem pamatiem un sasniedzu šo žilbinošo posteni ar cītīgu darbu. Kā jau visas istabenes, kuras savulaik ienākušas pa *Regency Grand* zaigojošajām virpuļdurvīm, es sāku kā istabenes mācekle. Toties tagad,

ja pienāksiet tuvāk un izlasīsiet vārda nozīmīti, piespraustu precīzi virs manas sirds, ieraudzīsiet ar lieliem drukātiem burtiem rakstītu:

MOLLIJA

kas ir mans vārds, un zem tā smalkā, cakotā rakstā:

Galvenā istabene

Teikšu jums tā: nav nieka lieta kāpt pa karjeras kāpnēm glauņā pieczvaigžņu viesnīcā. Taču ar patiesu lepnumu varu darīt zināmu, ka esmu noturējusies šajā cildenajā amatā jau trīsarpus gadu, tā pierādot, ka neesmu vis kaut kāda viendieņīte, bet, kā nesen personāla kopsapulcē par mani izteicās viesnīcas pārvaldnieks misters Snovs: “Mollija ir darbiniece, kas māk izjust pateicību.”

Man allaž bijis grūti apjēgt sacīto vārdu patieso nozīmi, taču mana spēja izprast cilvēkus, pat svešiniekus, ir krietni uzlabojusies, tāpēc es zinu, ko jūs domājat. Jūs domājat, ka mans darbs ir necils, ka par šādu amatu būtu jākaunas, nevis jālepojas ar to. Nav manā varā grozīt jūsu domas, taču *IMHO*¹ (proti, pēc manām necilajām domām) jūs nāvīgi maldāties.

Atvainojiet. Mazliet paskarbi izteicos. Kad vecmamma bija dzīva, viņa mēdza ierādīt man balss intonāciju un dot padomus, lai es kādu neaizvainotu. Bet cik interesanti: vecmamma ir mirusi, tomēr prātā joprojām dzirdu viņas balsi. Vai nav neprasti, ka cilvēks pēc nāves var būt tikpat klātesošs, kā dzīvs būdams? Itin bieži gremdējos šādās pārdomās.

Izturies pret otru tā, kā vēlies, lai izturas pret tevi.

Mēs visi esam vienādi – katrs savā atšķirīgā veidā.

Beigu beigās viss būs labi. Ja vēl nav labi, tad nekas vēl nav beidzies.

¹ Akronīms teicienam “*In my humble opinion*”. (Angļu val.) (Tulk. piez.)

Pateicos debesīm, ka joprojām dzirdu vecmammās balsi, jo šī nav bijusi laba diena. Taisnību sakot, šī ir bijusi sliktākā diena aptuveni četrus gadus laikā, un vecmammās gudrības graudi dāvā man spēku stāties pretī pašreizējai “situācijai”. Ar vārdu “situācija” es nedomāju vārdnīcā minēto definīciju, kas apzīmē “stāvokli” vai “apstākļu kopumu”, bet gan viesnīcas pārvaldnieka mistera Snova termina izmantojumu, kas norāda uz “grandioza apmēra problēmu ar ierobežotu risinājumu”.

Es nenonivelēšu patiesi episka mēroga katastrofu: šorīt uz mūsu tējnīcas grīdas garu izlaida slavens cilvēks. Mana laba draudzene Andžela, viesnīcas kroga un grillbāra “Aprindas” vecākā oficiante, rezumēja “situāciju” šādi: “Mollij, ventilatorā tikko trāpīja milzīgs sūdu maiss.” Man Andžela ļoti patīk, tāpēc piedodu viņas KĶ – Ķecerīgo Ķengāšanos. Piedodu Andželai arī viņas neveselīgo apsēstību ar dokumentālajiem kriminālstāstiem, kas varētu izskaidrot viņas savdabīgo sajūsmu par to, ka mūsu viesnīcā izlaidis garu ļoti svarīgu *VIP* viesi.

Šai bija jābūt īpašai dienai *Regency Grand* viesnīcā. Šī bija diena, kad pasauleslavens un godalgots dižpārdokļu autors, kriminālstāstu meistars Dž. D. Grimtorps, kura spalvai pieder vairāk nekā divdesmit romānu, grasījās nākt klajā ar īpašu svarīgu paziņojumu mūsu nesen atjaunotajā karaliskajā tējnīcā.

Rīta agrumā viss ritēja spīdoši. *Misters Snovs* bija iecēlis mani par tējas pārzini, un, lai arī galvenokārt tas bija tāpēc, ka viņš vēl nebija paguvis nolīgt īpašo sarīkojumu personālu, kas apkalpotu tējnīcu, es zināju, cik ļoti vecmamma lepotos, redzot mani pildām jaunus profesionālos pienākumus, kaut gan viņa, saprotams, *īstenībā* nevar mani redzēt, jo ir mirusi.

Šorīt laikus ieradās uz savu maiņu un rūpīgi iekārtoju jauno, eleganto zāli, sagatavojot tējas servīzi piecdesmit pieciem (ne vairāk, ne mazāk) viesiem, kuriem bija piešķirtas *VIP* caurlaides. *VIP* viesu vidū bija vairākas KAZAS – Kriminālstāstu Aizrautīgo Zinātāju Atbalsta Savienības – dalībnieces, kuras jau

labu laiku pirms pasākuma bija rezervējušas numuriņus viesnīcas ceturtajā stāvā. Vairākas nedēļas viesnīcā virmoja čuksti un minējumi: kāpēc gan Dž. D. Grimtorps, savrups un ārkārtīgi noslēgts rakstnieks, pēkšņi sagribējis sniegt publisku paziņojumu? Vai tikai tāpēc, lai reklamētu jaunu grāmatu? Vai varbūt viņš grasās paziņot, ka ir sarakstījis savu pēdējo romānu?

Kā izrādās, viņš nūdien bija sarakstījis savu pēdējo darbu, lai gan pieņemtu, šis fakts autoram bija tikpat pamatīgs pārsteigums kā visiem tiem, kuri pirms četrdesmit septiņām minūtēm redzēja viņu saļimstam uz tējnīcas skujiņveida parketa grīdas.

Īsu brīdi pirms rakstnieks kāpa uz skatuves, detektīvistu *VIP* fani, grāmattārpi un reportieri dīdijās nepacietībā. Telpu piepildīja čalu un sudraba galda piederumu dzidrās dzinkstoņas kakofonija, viesiem atkārtoti piepildot tasītes un vicojot iekšā atlikušās kanapē maizītes. Līdzko ienāca Dž. D. Grimtorps, iestājās klusums. Autors stāvēja tribīnē – izstīdžējis, tomēr iespaidīgs augums – un rokās turēja piezīmju lapiņas. Visu skatieni bija pievērsti rakstniekam, un viņš pāris reižu nokremšļojās.

– Tēju, – vīrietis sacīja mikrofonā, pamādams pēc tasītes, un, par laimi, es biju informēta par viņa atturībnieka nostāju, tāpēc biju virtuvē lūgusi sagatavot ratiņus ar tēju atbilstoši viņa vēlmēm – ar medu, bez cukura. Mana mācekle Lilija, kurai biju uzticējusi rūpēties par mistera Grimtorpa tējas ratiņiem viņa viesošanās laikā, nevilcinoties rīkojās. Viņa ar drebošām rokām piepildīja slavenā rakstnieka tasīti un steidzās uz skatuves.

– Tas nekam neder, – vīrietis, paņemot no viņas tasi, noteica, nokāpa no skatuves un pats aizsoļoja līdz tējas ratiņiem. Viņš noņēma medus trauka sudraba vāciņu, iekrāmēja dzērienā divus milzīgus spīdīgi dzeltenā medus pikučus un tad samaisīja tases saturu ar medus trauciņa karoti, kas dobjji ieklakšķējās, nostrīķējoties gar krūzes malu. Lilija, kura bija metusies viņu apkalpot, apjukumā nesaprata, kā tagad rīkoties.

Visa telpa nolūkojās, kā misters Grimtorps pastiepj tasīti uz priekšu, iedzer pamatīgu malku, tad norij to un nopūšas. – Rūgtam cilvēkam prasās vairāk medus, – viņš paskaidroja, izsaucot skatītājos slāpētus smieklus.

Mistera Grimtorpa straujā daba jau izsenis bija kļuvusi par viņa slavas neatņemamu sastāvdaļu, un ironiskā kārtā, jo briesmīgāk viņš uzvedās, jo labāk pirka viņa grāmatas. Vai tad var aizmirst to zemisko gadījumu, kas pirms pāris gadiem iemantoja milzu slavu *YouTube*, kad pie autora piegāja kaismīgs fans (nesen pensionējies sirds ķirurgs) un sacīja: – Es gribu iemēģināt roku romānu rakstīšanā. Vai varat man palīdzēt?

– Varu, – misters Grimtorps atbildēja. – Pēc tam kad aizdosiet man savu skalpeli. Es gribu iemēģināt roku sirds ķirurgijā.

Atminējos to video šorīt, kad misters Grimtorps nosmaidīja čūskas smaidu, nesteidzīgā solī atgriezās uz skatuves, kur iestrēba vēl dažus pamatīgus malkus no savas pārsaldinātās tējas, tad nolika tasi uz tribīnes sev priekšā un uzlūkoja pielūgsmes pilno pūli. Viņš paņēma piezīmju lapiņas, smagi ievilkā elpu un beidzot sāka runāt, viegli līgodamies no viena sāna uz otru.

– Jūs visi noteikti brīnāties, kāpēc šodien esmu jūs šurp ataicinājis, – viņš iesāka. – Kā jau zināt, es dodu priekšroku rakstītam, nevis runātam vārdam. Noslēgtība izsenis kalpojusi man par patvērumu; mana personīgā pagātne – tīta noslēpumā. Tomēr šajā manas garās un, tēlaini izsakoties, leģendām apvītās karjeras liktenīgajā krustpunktā esmu nokļuvis neērtā situācijā, kas spiež celt šo to gaismā jums, mani fani un atbalstītāji.

Viņš uz brīdi aplusa, nogaidīdams smieklus, kas tūliņ arī sekoja. Es nodrebēju, kad viņa caururbjošais skatiens nomēroja telpu, meklēdams kaut ko vai kādu – to es nezinu.

– Redziet, – viņš turpināja, – esmu glabājis kādu noslēpumu, kas, bez šaubām, jūs pārsteigs.

Rakstnieks spēji aprāvās. Viņš pacēla plaukstu ar gariem pirkstiem pie krekla krāgas un nesekmīgi centās to atpogāt.

– Es gribu teikt, ka... – viņš nokrekšķēja, taču vairs neviens vārds no rikles neizskanēja. Viņš noplātīja muti, piepeši šķita ļoti nestabils un tribīnes priekšā vēl stiprāk sazvārojās. Man prātā nāca tikai zelta zivtiņa, ko reiz biju redzējusi izlecām no akvārija, virinām muti un raustāmies uz zooveikala grīdas.

Misters Grimtorps vēlreiz saņņaudza plaukstā savu tasi un iemalkoja tēju. Tad, pirms kāds paguva to novērst, viņš pēkšņi gāzās, nolidoja no skatuves, iezvēlās skatītājos un uzkrita taisni virsū Lilijai, manai gaužām nelaimīgajai māceklei. Abi divi ar dramatisku būkšķi piezemējās uz grīdas – porcelāna tasīte sašķīda neskaitāmās žiletēs asuma lauskās, un karotīte no apakštases dobji noklinkšķēja uz skujiņu rakstā izklātā parketa.

Brīdi valdīja klusums. Neviens īsti nespēja noticēt tam, kas acu priekšā bija noticis. Tad pēkšņi izcēlās panika, jo visi – kvēlie fani un viesi, šveicari un grāmatu eksperti – metās uz telpas priekšu.

Viesnīcas pārzinis misters Snovs bija nometies misteram Grimtorpam pie kreisā sāna un plīķēja viņam pa plecu. – Mister Grimtorp! Mister Grimtorp! – viņš nemitējās atkārtot. Mistera Grimtorpa personīgā sekretāre mis Serēna Šārpa tupēja rakstniekam pie labā sāna, pieklāvusi divus pirkstus pie viņa kakla. Mana mācekle Lilija izmisīgi pūlējās izkārpīties no autora apakšas. Pasniedzu pretī roku, lai palīdzētu, un viņa sagrāba manu plaukstu. Parāvu Liliju un pievilku viņu sev klāt.

– Atbrīvojiet vietu! Atkāpieties! – mistera Grimtorpa personīgā sekretāre klaigāja, kamēr fani un *VIP* viesi grūstījās.

– Izsauciet neatliekamo palīdzību! Ātri! – misters Snovs savā valdonīgākajā tonī izrīkoja. Viesmiļi un viesi, izsūtāmie un reģistratori aizspurdza uz visām pusēm.

Es atrados pietiekami tuvu “situācijai”, lai dzirdētu, ko saka mis Serēna Šārpa, noņemot pirkstus no mistera Grimtorpa kakla:

– Baidos, ka ir par vēlu. Viņš ir miris.